

MĚSTSKÝ ÚŘAD UHERSKÝ BROD

Odbor životního prostředí

Váš dopis zn.:	2024-06-10	
ze dne:	MUUB/66108/2024	
Číslo jednací:	77192/2024/MUUB	
JID:	MUUB/58387/2024	
Spisová zn.:	Mgr. Soňa Chmelová	Dle rozdělovníku
Vyřizuje:	572 805 315	
Telefon:	sona.chmelova@ub.cz	
E-mail:	2024-06-24	
Datum:	2024-06-24	
Vypraveno:		

ROZHODNUTÍ

Městský úřad Uherský Brod, Odbor životního prostředí, jako věcně příslušný orgán státní památkové péče ve smyslu § 29, odst. 2, zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o státní památkové péči“), a jako místně příslušný orgán státní památkové péče podle ustanovení § 11 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „správní řád“), obdržel dne 10.06.2024, žádost od žadatele, kterým je Římskokatolická farnost Uherský Brod, IČO: 46256598, Masarykovo nám. 68, 688 01 Uherský Brod, o vydání rozhodnutí ve věci: **„Restaurátorský průzkum, záměr restaurování bočního oltáře sv. Barbory v kostele Neposkvrněného Početí Panny Marie v Uherském Brodě“**, boční oltář je umístěn v interiéru, jako součást mobiliáře nemovité kulturní památky kostela Neposkvrněného Početí Panny Marie v Uherském Brodě, vedené v ÚSKP ČR pod rej. č. 24930/7-3506, na pozemku parc. č. st. 103, k.ú. Uherský Brod, na území Městské památkové zóny Uherský Brod, kterou projednal a podle § 14 odst. 1, § 14 odst. 8 zákona o státní památkové péči a § 67 správního řádu vydává toto

rozhodnutí:

Restaurátorský průzkum, záměr restaurování bočního oltáře sv. Barbory v kostele Neposkvrněného Početí Panny Marie v Uherském Brodě, boční oltář je umístěn v interiéru jako součást mobiliáře nemovité kulturní památky kostela Neposkvrněného Početí Panny Marie v Uherském Brodě, vedené v ÚSKP ČR pod rej. č. 24930/7-3506, který se nachází na pozemku parc. č. st. 103, k.ú. Uherský Brod, na území Městské památkové zóny Uherský Brod, která byla vyhlášena dne 20.11.1990, vyhláškou JM KNV v Brně, o prohlášení území historických jader měst za památkové zóny, podle předložené žádosti ze dne 10.06.2024, restaurátorský průzkum, záměr restaurování, kterým je „Restaurátorský průzkum, záměr restaurování bočního oltáře svaté Barbory v kostele Neposkvrněného Početí Panny Marie v Uherském Brodě“, který vypracovali Mgr. Ludmila Zálešáková akad. mal. a rest. a Mgr. Art. Robert Zálešák, Bánov 287, 687 54 Bánov, datum: 05/2024 a záznamu z jednání ze dne 19.06.2024 spis. zn. MUUB/58387/2024, ve smyslu ust. § 14 odst. 6 zákona o státní památkové péči práce spočívající u umělých mramorů v plošném sejmutí znečištěné lakové (šelakové) vrstvy organickými rozpouštědly (etylalkohol, amoniak, toluen), v sejmutí přemalby a odstranění nevyhovujících druhotných omítek a tmelů (organická rozpouštědla, za použití skalpelů, špachtlí, omítky mechanicky odklepáním kladívky), v upevnění uvolněných mramorů s omítkami a zdivem, případné transfery uvolněných mramorů (maltovina pro upevnění vrstev, organokřemičitany na zpevnění omítek), v přerušení dotyku hmoty oltáře s druhotnou betonovou podlahovou vrstvou po obvodu oltáře – ve vytvoření odvětrávacího kanálku hlubokého cca 8 cm pod úrovní podlahové plochy a šířky 2 cm pro

zajištění pasivní cirkulace vzduchu okolního prostředí, v ponechání odkrytého zdiva po dobu 20 měsíců, v doplnění chybějících podkladových omítek (uleželé vápno, říční písek), v doplnění barevných štukových hmot barevně i strukturou navazujících na dochované originální úseky umělého mramoru (alabastrová, modelářská sádra, klíh, práškové pigmenty), v broušení a tmelení (pemzou, skotským hadcem, břidlicí, krevelem), v napouštění a nanesení voskové politury (lněný olej, terpentýn, bělený včelí vosk), v leštění, u štukových plastik v sejmutí vrstev přemaleb na šedou vrstvu - v sondě označená jako č. 1 – naměkčenými organickými rozpouštědly (etylalkohol, toluen, nitroředidlo, skalpely, nože), ve zpevnění uvolněné štukové hmoty plastik poškozených částí organokřemičitany, po sejmutí přemaleb ve vymezení rozsahu druhotných doplňků modelace a tmelů, v odstranění nevyhovujících zásahů a doplňků (jemné oklepání sádrové hmoty, špachtle, minikladívka, dláto), v upevnění, ve fixaci uvolněných a chybějících částí modelace, doplnění výztuží (nerezová armatura o síle 2-3 mm), s hloubkou upevnění do hmoty cca 1-3 cm, v lepení na transparentní syntetickou pryskyřici, v doplnění chybějící hmoty, v retuši modelace, v rekonstrukci modelace, tmelení (vápno, písek, mramorová moučka, alabastrová sádra, klíh), v retuši povrchové vrstvy, v barevném zapojení nových doplňků (temperové barvy), v konečné povrchové úpravě voskováním (rektifikovaný terpentýn, bělený včelí vosk), v návrhu způsobu a technologického postupu provedení rekonstrukce chybějících částí modelace figur andlíků, v následné rekonstrukci sochařským způsobem, u štukových volut v sejmutí vrstev na šedou vrstvu - v sondě označená jako č. 2 – naměkčením organickými rozpouštědly (etylalkohol, toluen, nitroředidlo, skalpely, nože), v odstranění nevyhovujících druhotných tmelů (špachtle, dláta), ve zpevnění uvolněné štukové hmoty organokřemičitany, ve tmelení a doplnění chybějící hmoty (vápno, písek, mramorová moučka, sádra, klíh), v barevné retuši (tempera), v konečné povrchové úpravě voskováním (rektifikovaný terpentýn, bělený včelí vosk), u zlacených prvků v sejmutí náhražek zlata, nevyhovujících druhotných úprav a vypraskané vrstvy uvolněných křídových ker na pevnou vrstvu staršího zlacení, vyčištění povrchů, vyčištění zlacení (boloňská křída, králičí klíh, poliment, vaječný bílek, mixtion, plátkové zlato), v rekonstrukci zlacení na doplňcích (plátkové zlato 23,75 karátů na lesk, mat), u obrazu sv. Barbory a rámovací zlacené lišty – v sejmutí zlacené lišty a demontáži obrazu, v lokálním zajištění uvolněné barevné vrstvy (damarový lak), v povrchovém vyčištění malby prachovkou, odsátí prachových usazenin ze zadní strany plátna a napínacího rámu vysavačem, v revizi a korekci druhotných zásahů z předchozího restaurování (z roku 1972) s tím, že vyhovující retuše mohou být zachovány (revize retuší, tmelů, rentoaláže), v sejmutí laku, ztmavých retuší a nevyhovujících tmelů organická rozpouštědla (Isopropylalkohol, toluen, xylen, terpentýn, skalpely), v doplnění chybějících vrstev, tmelení defektů barevné a podkladové vrstvy (křídový tmel), barevné scelující retuše defektů (akvarelové a temperové barvy), v obnově závěrečné lakové vrstvy (damarový lak s přísadou běleného včelího vosku), v ošetření dřeva napínacího rámu plátna proti dřevokaznému hmyzu, petrifikace narušeného dřeva, v celkovém zpevnění, (prostředek pro petrifikaci a zpevnění dřeva), v případě značného poškození, oslabení a degradace dřevěné hmoty ve vyhotovení rozměrově shodného se stávajícím rámem, ve vyhotovení z desek ze smrkového dřeva, u rámovací zlacené lišty oltářního obrazu ve vyčištění zlacení lišty, v sejmutí bronzových přemaleb (organická rozpouštědla), v ošetření zadní strany dřeva proti působení dřevokazného hmyzu, eventuálně petrifikace narušených úseků dřeva (prostředek pro petrifikaci a zpevnění dřeva), v doplnění chybějících úseků křídových a polimentových vrstev (boloňská křída, králičí klíh, poliment, vaječný bílek, mixtion, plátkové zlato, retuše zlacení (plátkové zlato 23,75 karátů), u dřevěné římsy sejmutí druhotných přemaleb na vrstvu s malbou s modrým mramorováním (mechanicky za použití skalpelu), v preventivním ošetření zadní strany dřeva proti působení dřevokazného hmyzu, podle potřeby petrifikace dřeva (prostředkem pro petrifikaci a zpevnění dřeva), v doplnění chybějících křídových vrstev, v retuši barevné vrstvy malby mramorování (temperové, akvarelové vrstvy), v provedení ochranného lakování (voskodamarový lak), po demontáži oltářního obrazu a rámu v době restaurování oltářní architektury v jejich uložení v kostele na kúru, v době restaurování oltářního obrazu a rámu v jejich umístění do ateliéru restaurátorů, jsou podle § 10 odst. 3 vyhlášky č. 66/1988 Sb., kterou se provádí zákon o státní památkové péči, podle § 14 odst. 3, zákona o státní památkové péči, z hlediska zájmů státní památkové péče

přípustné za těchto podmínek:

- 1. Návrhy nových plastických doplňků a modelací částí figur andlíků s technologickým postupem a výčtem materiálů, budou předloženy k posouzení správnímu orgánu v rámci nové žádosti o závazné stanovisko státní památkové péče.**
- 2. Ve lhůtě do jednoho měsíce od ukončení restaurátorských prací, bude odborné organizaci státní památkové péče, odevzdán jeden exemplář závěrečné**

restaurátorské zprávy, a to minimálně v rozsahu a struktuře předepsané vyhláškou č. 66/1988 Sb., kterou se provádí zákon o státní památkové péči.

- 3. Ošetření dřevěných prvků bude provedeno bezbarvým prostředkem proti dřevokaznému hmyzu.**

Odůvodnění:

Rozhodnutí se vydává na základě žádosti žadatele, kterým je Římskokatolická farnost Uherský Brod, IČO: 46256598, Masarykovo nám. 68, 688 01 Uherský Brod, který je podle § 27 správního řádu jediným účastníkem řízení. Dnem podání bylo v souladu s § 44 odst. 1 správního řádu zahájeno řízení.

Jedná se o záměr komplexního restaurování a rehabilitaci původní podoby bočního oltáře sv. Barbory. Boční oltář sv. Barbory, který je umístěn v interiéru a je součástí kostela Neposkvrněného Početí Panny Marie v Uherském Brodě, který je nemovitou kulturní památkou vedenou v ÚSKP ČR pod rej. č. 24930/7-3506, na pozemku parc. č. st. 103, k.ú. Uherský Brod, na území Městské památkové zóny Uherský Brod, která byla vyhlášena dne 20.11.1990, vyhláškou JM KNV v Brně o prohlášení území historických jader měst za památkové zóny, proto se nutně postupovat v souladu se zákonem o státní památkové péči.

Vlastníkem dotčeného pozemku parc. č. st. 103, v k.ú. Uherský Brod, na území Městské památkové zóny Uherský Brod včetně budovy kostela a jejího mobiliáře je žadatel.

V rámci správního řízení si Městský úřad Uherský Brod, Odbor životního prostředí, (dále jen „správní orgán“), vyžádal dne 11.06.2024, podle § 14 odst. 4 zákona státní památkové péči písemné vyjádření Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště v Kroměříži, (dále jen „odborná organizace státní památkové péče“), které je zákonnou podmínkou pro vydání rozhodnutí - závazného stanoviska.

Správní orgán, jako příslušný orgán státní památkové péče, obdržel dne 14.06.2024, písemné vyjádření odborné organizace státní památkové péče, č. j. NPU-373/53737/2024, ze dne 13.06.2024, s tím, že po prostudování předložených podkladů a znalosti situace odborná organizace státní památkové péče konstatuje, že posuzované práce budou v souladu se zájmem ochrany kulturně historických hodnot, budou-li dodrženy následující podmínky: 1. Návrhy nových plastických doplňků a modelací částí figur andlíků budou předmětem nového písemného vyjádření. 2. Po ukončení restaurátorských prací bude v rámci předávacího řízení zástupci NPÚ ÚOP v Kroměříži, nejpozději však do měsíce po ukončení prací, odevzdán jeden exemplář závěrečné restaurátorské zprávy, a to minimálně v rozsahu a struktuře předepsané vyhláškou č. 66/1988 Sb.

Správní orgán se s písemným vyjádřením odborné organizace státní památkové péče ztotožňuje pouze částečně a ve výše uvedené věci upravuje tyto podmínky, které byly včleněny do výroku tohoto rozhodnutí následovně: 1. Návrhy nových plastických doplňků a modelací částí figur andlíků s technologickým postupem a výčtem materiálů budou předloženy k posouzení správnímu orgánu v rámci nové žádosti o závazné stanovisko státní památkové péče. 2. Ve lhůtě do jednoho měsíce od ukončení restaurátorských prací, bude odborné organizaci státní památkové péče, odevzdán jeden exemplář závěrečné restaurátorské zprávy, a to minimálně v rozsahu a struktuře předepsané vyhláškou č. 66/1988 Sb., kterou se provádí zákon o státní památkové péči. 3. Ošetření dřevěných prvků bude provedeno bezbarvým prostředkem proti dřevokaznému hmyzu.

Aktuálně předložený záměr vychází z vyhodnocení provedeného průzkumu do povrchových vrstev jednotlivých částí oltáře. Spodní partie mramorování menzy jsou z větší části zdegradovány vlivem působení vlhkosti. Lokálně došlo i ke změně koloritu jednotlivých partií oltáře. Štukové plastiky vrcholových andlíků byly v minulosti ne zrovna anatomicky správně doplněny, povrch novodobých retuší je hrubý a celek plastik degradující. Restaurátorský záměr počítá s jejich obnovou, vzhledem ale k částečné nepřístupnosti a nutnosti sejmutí druhotných vrstev, je třeba se stanovením rozsahu snímání druhotných oprav vyčkat na postavení lešení. V souladu se záměrem by mělo dojít k očištění plastik, sejmutí druhotných nátěrů a poté k revizi skutečného stavu doplňků. Už na základě aktuálně provedeného průzkumu je patrná nutnost sejmutí některých, zejména nevhodně anatomicky a modelačně provedených prvků. K podmínce č. 1 stanovené ve výroku tohoto rozhodnutí: Vzhledem k tomu, že se jedná i o části těla, které mohou být nositeli významových gest, je třeba před zahájením modelační rekonstrukce zpracovat záměr, který bude obsahovat kromě podrobného technologického postupu a výčtu materiálů i nákresy jednotlivých doplňovaných částí figur. Záměr bude předložen

správním orgánu státní památkové péče v rámci nové žádosti o závazné stanovisko státní památkové péče.

Podmínka č. 2 vypracování závěrečné restaurátorské zprávy je ukládána v souladu s ustanovením § 10 odst. 3 písm. c) vyhlášky č. 66/1988 Sb., kterou se provádí zákon o státní památkové péči, přičemž správní orgán stanovuje lhůtu pro její odevzdání. Po dokončení prací je třeba zpracovat závěrečnou restaurátorskou zprávu a odevzdat ji odborné organizaci státní památkové péče k archivaci. Zpracování restaurátorské zprávy a její uložení v archivu odborné organizace státní památkové péče je nezbytné jak pro kontrolu úspěšnosti zásahu v průběhu času, tak i pro další péči o dotčenou památku. Odborná organizace státní památkové péče ve svém písemném vyjádření k tomuto doporučuje, aby restaurátorská zpráva byla vypracována dle metodického listu NPU č. 4/2006 ze dne 04.09.2006, č.j. NPÚ 302/6662/2006 (viz památkové listy 22/2006).

Podmínka č. 3 byla správním orgánem stanovena z důvodu, že předložený restaurátorský záměr sice zmiňuje ošetření dřevěných prvků Lignofixem, avšak již blíže nespecifikuje, o kterou variantu se má jednat. Z důvodu, že na trhu jsou k dostání dvě varianty a to bezbarvá nebo zelená, určil správní orgán k užití v rámci restaurátorských prací bezbarvou variantu, která se běžně využívá při zásahu do dřevěných konstrukcí a prvků, které jsou památkově chráněné, prvky si tak zachovají stávající barevnost a nedojde tak k nevhodnému zelenému zabarvení.

Správní orgán i odborná organizace státní památkové péče upozorňují, že restaurátorské práce může provádět pouze restaurátor, který je držitelem příslušného oprávnění Ministerstva kultury ČR podle § 14 zákona o státní památkové péči, v platném znění, nebo státní příslušník jiného členského státu EU než ČR, pokud mu byla Ministerstvem kultury ČR uznána odborná kvalifikace a jiná způsobilost a zároveň uděleno povolení k restaurování v příslušné specializaci, anebo státní příslušník jiného členského státu EU než České republiky, který restaurátorskou činnost ojedinele nebo dočasně a v souladu s ustanovením § 14b odst. 2 zákona o státní památkové péči, svůj záměr provést restaurování oznámí Ministerstvu kultury ČR.

V rámci konzultací při přípravě záměru bylo diskutováno barevné řešení volut, neboť průzkum prokázal, obdobně jako u protilehlého oltáře sv. Josefa, že na vrcholových volutách se jako nejspodnější, tudíž nejstarší vrstva nachází leštěná běl, tedy povrch, který měl imitovat bílý mramor. Povrch shodný s povrchem postav, což není pro oltáře tohoto typu zcela běžné – vizuální prolínání architektonického prvku se složkou figurální. Ve druhé vrstvě bylo identifikováno mramorování v odstínech šedomodrých, které koresponduje s průzkumem nalezené barevnosti v rámu kolem oltářního obrazu. Vzhledem k analogiím s ohledem na celkovou koncepci řešení oltářní architektury kostela byl navržen návrat k barevnosti identifikované ve druhé vrstvě. Až ve vrstvě následující lze identifikovat novodobější nátěry na olejové bázi.

Předmětem žádosti je žádost ze dne 10.06.2024 a restaurátorský průzkum a záměr restaurování, kterým je „Restaurátorský průzkum, záměr restaurování bočního oltáře svaté Barbory v kostele Neposkvrněného Početí Panny Marie v Uherském Brodě“, který vypracovali Mgr. Ludmila Zálešáková akad. mal. a rest. a Mgr. Art. Robert Zálešák, Bánov 287, 687 54 Bánov, datum: 05/2024 a záznam z jednání spis. zn. MUUB/58387/2024, ze dne 19.06.2024.

Je navržen záměr restaurování umělých mramorů, architektury oltáře, restaurování štukových plastik, štukových volut, zlacených prvků – hlavice, patky, erb, oltářního obrazu sv. Barbory, rámovací zlacené lišty, rámovací zlacené lišty oltářního obrazu, dřevěné římsy pod oltářním obrazem.

Je navrženo přerušení dotyku betonové plotny s oltářem provedením pasivního vzduchového kanálku okolo pískovcových bloků zdíva při podlaze o šířce 2 cm a hloubce 8 cm.

U restaurování umělých mramorů a architektury oltáře je navrženo plošné sejmutí znečištěné lakové/šlakové vrstvy organickými rozpouštědly za použití etylalkoholu, amoniaku, toluenu. Dále je navrženo sejmutí přemaleb a odstranění nevyhovujících druhotných omítek a tmelů za použití organických rozpouštědel, skalpelů, špachtlí, omítky jsou navrženy k oklepání mechanicky kladívky. Je navrženo upevnění uvolněných mramorů s omítkami a zdívm za použití maltoviny Ledanu pro upevnění vrstev a organokřemičitany na zpevnění omítek. Dále je navrženo přerušení dotyku hmoty oltáře s druhotnou betonovou podlahovou vrstvou po obvodu oltáře, tak aby byl vytvořen odvětrávací kanálek, který bude hluboký cca 8 cm pod úroveň podlahové plochy a tím se zajistí pasivní cirkulace vzduchu okolního prostředí. Zdívo oltáře bude ponecháno po dobu 20 měsíců odkryté. Je navrženo doplnění chybějících podkladových omítek za použití uleželého vápna, říčního písku. Dále je navrženo doplnění barevných štukových hmot barevně a strukturou navazující na dochované originální úseky umělého mramoru – alabastrová, modelářská sádra, klíž, práškové pigmenty. Je navrženo broušení a

tmelení pemzou, skotským hadcem, břidlicí a krevelem. Dále je navrženo napouštění a nanesení voskové politory – lněný olej, rektifikovaný terpentýn, bělený včelí vosk.

U restaurování štukových plastik je navrženo sejmutí vrstev přemaleb na vrstvu, která je v sondách označena č. 1 naměkčením organickými rozpouštědly, etylalkohol, toluen, C6000, za použití skalpelů a nožů. Je navrženo provedení zpevnění uvolněné štukové hmoty plastik a poškozených částí za použití organokřemičitanů. Po sejmutí přemaleb bude přesně určen a vymezen rozsah druhotných doplňků modelace a tmelů, následně budou odstraněny nevyhovující zásahy a doplňky jemným odklepáním sádrové hmoty za použití špachtlí, minikladívek a dláta. Upevnění, fixace uvolněných a chybějících částí modelace je navrženo doplněním výztuží nerezovou armaturou o síle 2-3 mm s hloubkou upevnění do hmoty cca 1-3 cm, v závislosti na velikosti doplňku a provedení lepení transparentní syntetickou pryskyřicí. Je navrženo doplnění chybějící hmoty, retuše, modelace, rekonstrukce modelace, tmelení za využití vápna, písku, mramorové moučky, alabastrové sádry a klíhu. Je navrženo provedení retuše povrchové vrstvy, barevné zapojení nových doplňků za použití temperových barev. Jako konečná povrchová úprava je navrženo voskování – rektifikovaný terpentýn, bělený včelí vosk. Bude navržen způsob provedení a technologický postup provedení rekonstrukce chybějících částí modelace figur andlíků a následně budou rekonstrukce sochařským způsobem nově vytvořeny.

U restaurování štukových volut je navrženo sejmutí přemaleb na šedou vrstvu v sondě označenou č. 2 za použití naměkčením organickými rozpouštědly, etylalkohol, toluen, C 6000, skalpely, nože. Je navrženo odstranění nevyhovujících druhotných tmelů a doplňků, za použití špachtlí a dláta. Dále bude provedeno zpevnění uvolněné štukové hmoty organokřemičitany. Bude provedeno tmelení, doplnění chybějící hmoty za použití vápna, písku, mramorové moučky, sádry a klíhu. Dále bude provedena barevná retuš za použití temper a jako konečná povrchová úprava je navrženo voskování za použití rektifikovaného terpentýnu a běleného včelího vosku.

U restaurování zlacených prvků – hlavic, patek a erbu je navrženo sejmutí náhražek zlata, druhotných nevyhovujících úprav, sejmutí vypraskaných vrstev uvolněných křídových ker na hlavicích a erbu na pevnou vrstvu staršího zlacení. Bude provedeno vyčištění povrchů, vyčištění zlacení organickými rozpouštědly, chlebováním. Bude provedeno upevnění uvolněné křídové vrstvy křídovou vodou. Dále je navrženo provedení doplnění chybějících štukových vrstev, modelace chybějících prvků – vápno, písek, sádra, kliš. Je navrženo doplnění křídových vrstev a polimentových vrstev a retuše původního zlacení – boloňská křída, králičí kliš, poliment, vaječný bílek, mixtion, plátkové zlato. Je navržena rekonstrukce zlacení na doplňcích plátkového zlata na lesk a mat.

U restaurování oltářního obrazu sv. Barbory a rámovací zlacené lišty je navrženo sejmutí rámové listy a demontáž oltářního obrazu. Je navrženo lokální zajištění barevné vrstvy damarovým lakem. Dále je navrženo povrchové vyčištění malby prachovkou, odsátí prachových usazenin ze zadní strany plátna a napínacího rámu vysavačem. Bude provedena revize a korekce druhotných zásahů provedených během posledního restaurování v roce 1972 s tím, že vyhovující funkční zásahy předcházejícího restaurování mohou být zachovány – bude provedena revize retuší, tmelů a rentoaláže. Bude provedeno sejmutí laku, ztmavlých retuší a nevyhovujících tmelů – organickými rozpouštědly – izopropylalkohol, toluen, xylene, terpentýn, skalpely. Dále bude provedeno doplnění chybějících vrstev, tmelení defektů barevné a podkladové vrstvy – křídovým tmelem. Budou provedeny barevné scelující retuše defektů za použití akvarelových barev a temperových barev. Na závěr bude provedena obnova závěrečné lakové vrstvy damarovým lakem s přísadou běleného včelího vosku.

U napínacího rámu plátna bude provedeno ošetření dřeva proti dřevokaznému hmyzu, petrifikace narušeného dřeva a celkové zpevnění – Lignofix, Solakryl v toluenu. V případě značného poškození, oslabení a degradace dřevěné hmoty bude rám nově zhotoven jako rozměrově shodný se stávajícím rámem, na výrobu rámu jsou navrženy desky ze smrkového dřeva.

U rámovací zlacené lišty oltářního obrazu bude provedeno vyčištění zlacení, sejmutí bronzových přemaleb organickými rozpouštědly. Dále bude provedeno ošetření zadní strany dřeva proti působení dřevokazného hmyzu Lignofixem a podle potřeby bude provedena petrifikace narušených úseků dřeva Solakrylem v toluenu 5-10% roztok. Dále bude provedeno doplnění chybějících úseků křídových a polimentových vrstev – boloňská křída, králičí kliš, poliment, vaječný bílek, mixtion, plátkové zlato. Na závěr budou provedeny retuše zlacení plátkovým zlatem 23,75 karátů.

U restaurování dřevěné římsy pod oltářním obrazem bude provedeno sejmutí druhotné vrstvy přemaleb na vrstvu s malbou modrého mramorování mechanicky za použití skalpelu. Dále bude provedeno preventivní ošetření zadní strany dřeva proti působení dřevokazného hmyzu Lignofixem. Podle potřeby bude provedena petrifikace dřeva Solakrylem v toluenu. Dále bude provedeno doplnění chybějících úseků křídových vrstev a tmelení. Bude provedena retuše barevné vrstvy malby mramorování

temperovými a akvarelovými barvami. Na závěr bude provedeno ochranné lakování voskodamarovým lakem.

Z důvodu, že restaurátorský záměr neřešil umístění oltářního obrazu a rámu po jejich demontáži, bylo dne 19.06.2024 za přítomnosti zástupců státní památkové péče a restaurátorů doplněno záznamem z jednání spis. zn. MUUB/58387/2024 a to, že po demontáži oltářního obrazu a rámu, budou tyto, v době restaurování oltářní architektury uloženy v kostele na kúru. V době, kdy se přikročí k restaurování oltářního obrazu a rámu bude oltářní obraz a rám restaurován v ateliéru restaurátora.

U oltářní architektury v dolních partiích docházelo v minulosti k neodborným opravám poškozených částí, došlo k odstranění originálních vrstev v přízemních částech. Poškození mramorů je také u horních říms, kde se nacházejí pourážené jednotlivé profily, části říms jsou doplněny hrubými tmely. V plochách umělého mramoru jsou praskliny. Povrch architektury je plošně opatřen vrstvou ztmavlého šelaku. Povrch plastik je v současnosti pojednán druhotnými barevnými přemalbami. Tyto přemalby překrývají četné defekty, druhotné hrubé tmely a opravy. Na figurách se tak objevily značné deformace modelace a tím došlo k ponížení kvality plastik. Tyto defekty modelace vznikly mechanickým poškozením – nárazem nebo úderem. Zlacení hlavic je ve stávající vrstvě provedeno na polimentový podklad. Vrstva zlacení a křídového podkladu je značně krakelovaná, uvolněná a opadává. Na akantových listech hlavic a profilovaných římsách je patrné poškození modelace, které je překryto křídovou vrstvou a zlacením. Patky nyní nesou druhotné vrstvy zlacení náhražkami zlata na lakové vrstvě, místy i přes defekty modelace. U oltářního obrazu je patrné zmatnění laku, zároveň jsou viditelné zásahy minulých oprav – ztmavlá retuš v dolním úseku malby. Obraz je orámován jednoduchou zlacenou lištou, zlacení rámové lišty je na mnoha místech smyto na červenou polimentovou vrstvu.

Stratigrafickými sondami se prokázaly úseky nedochovaných umělých mramorů ve spodní části oltáře, v místě dotyku s podlahou po obvodu oltáře, menzy a na dolních soklech u stěn. Chybějící části jsou nyní pojednány nesourodými omítkami, tmely, neumělou malbou mramorování olejovými malbami. Celoplošně je oltářní architektura překryta vrstvou ztmavlého laku. Na menze, predele a sloupech jsou ve vrstvě umělého mramoru viditelné praskliny, které nemají vliv na statiku oltáře. V kostele došlo v minulosti k provedení nové celoplošné keramické dlažby položené na cementovém podloží. U oltářů došlo k odstranění dřevěných schodů před menzou. Tento prostor byl vyplněn betonovou plotnou, která se přímo dotýká zdiva oltáře a přímo přenáší vlhkost a soli do zdiva a omítek, oltářů i stěn kostela. Tyto dřívější zásahy znamenaly zároveň odstranění omítek a z části i cihel v dolních úsecích oltáře - cementové plochy se spojily s oltářním zdivem. Proto je nutné přerušit dotyk betonové plotny s oltářem.

Boční oltář sv. Barbory je umístěn v interiéru, jako součást nemovité kulturní památky kostela Neposkvrněného Početí Panny Marie v Uherském Brodě, vedené v ÚSKP ČR pod rej. č. 24930/7-3506, na pozemku parc. č. st. 103, k.ú. Uherský Brod, na území Městské památkové zóny Uherský Brod.

Oltář sv. Barbory je kulturní památkou a je kvalitním dílem uměleckého a uměleckořemeslného řemesla, dotváří ideově i formálně ucelený koncept interiérové výzdoby kostela. Architektura oltáře je obecně připisována Josefu Winterhalderovi staršímu, který se na výzdobě farního kostela Neposkvrněného Početí Panny Marie podílel od roku 1733. Oltář spolu s oltářním obrazem stětí sv. Barbory byl naposledy restaurován v roce 1972. Autorem obrazu je Peter van Roy, vlámský malíř, který je roku 1738 doložen, jako císařský malíř na vídeňském dvoře. Na obraze sv. Barbory se nachází jeho signatura, byť částečně poškozená.

Za památkové a kulturní hodnoty lze považovat hmotnou podstatu oltářní architektury a obrazu s rámem, jejich umělecké a uměleckořemeslné zpracování, užití materiály a technologie, povrchové úpravy a v neposlední řadě originální malířský a sochařský rukopis.

Městská památková zóna Uherský Brod, byla vymezena za účelem zabezpečení památkové ochrany a péče o dané území pro historickou, kulturní a jinou osobitost místa, historické vazby prostorů i nemovitostí a vnější obraz sídla. K chráněným památkovým hodnotám patří zejména urbanistická struktura města, parcelace, půdorysná a hmotová skladba zástavby, dominanty sídla a kompoziční vztahy prostorů. Nová výstavba musí respektovat architektonické a funkční vztahy ke kulturním památkám a dochované historické zástavbě a navazovat na jejich objemovou a prostorovou skladbu. Chráněnou hodnotou památkové zóny je rovněž kvalita a historický charakter prostředí.

Při návrhu nových stavebních úprav v Městské památkové zóně Uherský Brod, je potřeba postupovat se zvýšenou citlivostí a se snahou negativně nezasahovat do jejího historického prostředí. Restaurování oltáře sv. Barbory se dotkne interiéru mobiliáře nemovité kulturní památky farního kostela Neposkvrněného Početí Panny Marie v Uherském Brodě, tento zásah se neprojeví na území Městské památkové zóny Uherský Brod.

Dle vyjádření příslušného stavebního úřadu k navrhovaným pracím, nebude vydáno rozhodnutí nebo jiné opatření podle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebního řádu, ve znění pozdějších předpisů.

Po ukončení shromažďování podkladů pro vydání rozhodnutí správní orgán vyzval dne 19.06.2024 účastníka řízení podle ustanovení § 36 odst. 2 a 3 správního řádu, aby se před vydáním rozhodnutí v předmětné věci vyjádřil k jeho podkladům i ke způsobu jejich zajištění, popřípadě navrhl jejich doplnění. Účastník řízení byl dne 21.06.2024 před vydáním rozhodnutí seznámen s podklady pro vydání rozhodnutí, včetně podmínek, které byly stanoveny ve výroku tohoto rozhodnutí. K podkladům rozhodnutí, průběhu řízení ani podmínkám stanoveným ve výroku tohoto rozhodnutí nevznasl účastník řízení žádné připomínky, což ztvdil svým vyjádřením v protokolu spis. zn. MUUB/58387/2024.

Správnímu orgánu, jako příslušnému orgánu státní památkové péče, jsou dobře známy poměry dotčené nemovité kulturní památky objektu a žádost spolu s restaurátorským záměrem a záznamem z jednání, poskytuje dostatečný podklad pro posouzení navrhovaných úprav.

Při posuzování žádosti vycházel správní orgán ze znalosti místa, z předloženého restaurátorského průzkumu a záměru restaurování bočního oltáře sv. Barbory, ze záznamu z jednání, z písemného vyjádření odborné organizace státní památkové péče, a z vyhlášky JM KNV v Brně o prohlášení území historických jader měst za památkové zóny, kterou byla dne 20.11.1990 prohlášena Městská památková zóna Uherský Brod.

Po posouzení žádosti, včetně posouzení uplatňování navrhovaných úprav, vzhledem k památkovým hodnotám bočního oltáře sv. Barbory umístěného v interiéru nemovité kulturní památce kostele Neposkvrněného Početí Panny Marie a památkovým hodnotám Městské památkové zóny Uherský Brod, vzhledem k tomu, že práce budou v souladu se zájmy státní památkové péče za dodržení podmínek stanovených ve výroku tohoto rozhodnutí, správní orgán, jako příslušný orgán státní památkové péče, rozhodl tak, jak je uvedeno ve výrokové části tohoto rozhodnutí.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí je možno podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení ke Krajskému úřadu Zlínského kraje, Odboru kultury a památkové péče, tř. Tomáše Bati 21, Zlín, prostřednictvím Městského úřadu Uherský Brod, Odboru životního prostředí. Odvolání se podává s potřebným počtem stejnopisů tak, aby jeden stejnopis zůstal správnímu orgánu a aby každý účastník obdržel jeden stejnopis.

Mgr. Soňa Chmelová

referentka státní památkové péče

Obdrží:

Římskokatolická farnost Uherský Brod, IČO: 46256598, Masarykovo nám. 68, 688 01 Uherský Brod - DS

Na vědomí:

Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Kroměříži, Mgr. Lenka Melichová, Riegrovo nám. 3228/22, 76701 Kroměříž, DS: 2cy8h6t